

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND

Strandgatan 25
22 100 Mariehamn
Tel.nr. (018) 25127 Fax.nr. (018) 16595
Hemsida. www.mpn.aland.fi

MILJÖTILLSTÅND

Datum

10.09.2002

Ärendenummer

MPN-02-8

Sökanden

Mariehamns Telefon Ab, Ålandsvägen 52, 22100 Mariehamn

Ärende

Ansökan om miljötillstånd för utläggning av en fiberoptisk sjökabel mellan Lumparsund, Lemland och Storklobben, Föglö.

Ansökan har anhängiggjorts vid miljöprövningsnämnden 09.04.2002.

Verksamhet och dess placering

Ansökan avser utläggning av en ny fiberoptisk sjökabel mellan Lumparsund, Lemland från samma landfäste som Mariehamns Telefon Ab:s kabel till Degerby, Föglö som lades ut i september 2001, och sjöbevakningsstationen, Storklobben, Föglö. Sökanden uppger att man planerar att lägga ut sjökabeln under sommaren 2002.

Grund för sökande av tillstånd

Grunden för sökande av miljötillstånd är 11 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), då tillstånd behövs enligt 6 kap. 16 § 2 mom. vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) och bilaga 1 punkt a landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001).

Platsen för verksamheten

Stig Engblom, ägare till fastigheten RNr 6:3 i Granboda by i Lemlands kommun har skriftligen samtyckt till att Mariehamns Telefon Ab förlägger sin kabel på hans fastighet. Skärgårdshavets sjöbevakning, finska staten, äger fastigheten RNr 3:3 på Storklobben i Bråttö by i Föglö kommun där kabeln tas iland. Vattenområdet på denna sträcka hör till det i Svinö by i Lumparlands kommun belägda samfällda vattenområdet RNr 876:1 och till det i Skag by i Lumparlands kommun belägda samfällda området vattenområde RNr 876:1 och till det i Flisö by i Föglö kommun samfällda vattenområdet RNr 876:1 samt till det i Bråttö by i Föglö kommun samfällda vattenområde RNr 876:1.

Verksamhetsbeskrivning

Utförandet

I syfte att förbättra kommunikationen till sjöbevakningsstationen på Storklobben, Föglö planerar Mariehamns Telefon Ab, Ålands Telefonandelslag och Skärgårdshavets Sjöbevakning att utlägga en ny, 13,9 km lång fiberoptisk sjökabel mellan Lumparsund, Lemland, från samma landfäste som Mariehamns Telefon Ab:s kabel till Degerby, Föglö som lades ut i september 2001, och sjöbevakningsstationen, Storklobben, Föglö.

Material

Sjökabeln innehåller inte några miljögifter. Den är uppbyggd så att fibrerna placeras inne i en koppartub som sedan har skyddade mantlar bestående av polyetylene plast, galvaniserade ståltrådar för styrka och slutligen ett lager av bitumen, impregnerad jute och polypropylene garn.

Landfästen och sjökabelutläggning

Landfästena utförs så att det 30 cm breda och 70 cm djupa kabeldikena från land fortsätter ungefär 2,5 m från strandlinjen vid medelvattenstånd ut i sjön. Därefter spolaskablarna ned genom vattenspolning varvid man erhåller en 15 cm bred och ca 40-50 cm djup ränna i bottensedimentet. Spolningen utförs till ca 1,5 m vattendjup för att isen inte skall påverka kabeln. Kabelrullarna lastas på ett fartyg i hamnen som sedan lägger ut kabeln genom att fartyget passerar över den planerade rutten. Verksamhetens störning minimeras genom användandet av för ändamålet avsedda redskap, maskiner och fartyg samt genom att utförandet sker under dagen på ordinarie arbetstid. Efter utläggning av kabeln lämnas rännan att slamma igen av vågrörelserna. Resten av kabeln får ligga fritt på sjöbotten.

Verksamhetens miljöbelastning och begränsning av den

Miljöns tillstånd och beskaffenhet

De olika berörda bottenarnas beskaffenhet är inte klart utredda. Man kan dock på goda grunder anta att botten är en s.k. transportbotten. Då verksamheten främst är till men för bottenflora och fauna, fiske och friluftsliv genom grumling, har inte vidlyftigare utredningar om andra miljöaspekter utförts av sökanden.

Utsläpp i mark och vatten

Den fiberoptiska kabeln kommer att förbli i det närmaste intakt under användningstiden. Av materialen i kabeln är bitumen den som kan förorsaka miljöförorening vid olämplig hantering. Bitumen är en produkt som även används vid asfalttillverkning och består av en blandning av främst tyngre oljekolväten med mer eller mindre innehåll av PAH (polyaromatiska kolväten), av vilka en del klassas som cancerframkallande. Då bitumen endast är en delkomponent i kabelns sammansättning kommer troligtvis endast ringa avgång av oljemolekyler (kolväten) till mark eller vatten att ske, men produkten skall hanteras som farligt avfall vid kassering. De övriga materialen är främst oreaktiv metall som kan återvinnas samt plastmaterial med lång nedbrytningstid, vilket dock kan smältas ned till ny råvara eller tillsammans med jutematerialet senare återvinnas som energi.

Verkningar på naturen och naturskyddsvärden

Själva utförandet orsakar en kortvarig grumling vid landfästena och i bottensedimentet. Beroende på bottenens beskaffenhet vid de olika delarna av projektet, d.v.s. om det är erosions-, transport- eller ackumulationsbotten, kommer kablarna att sjunka in i sedimentet efter en tid eller förbli fria på botten p.g.a. bottenströmningen. Effekterna på bottenfaunan

från den här typen av störning är ännu inte vetenskapligt helt utredd.

För att minska effekterna på miljön bör verksamheten utföras med beaktande av tidpunkten för utläggandet. Utläggningen bör ske under våren och hösten för att ge minsta möjliga olägenhet för fisket och människors rekreativsmöjligheter, samt bör undvikas under fiskeleksperioder under sommarhalvåret.

Kontroll av verksamheten och dess verkningar

Kontroll och rapportering

Sökanden har meddelat att Sjöfartsverkets direktiv kommer att följas. Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt har utfärdat allmänna principer vid utläggandet av sjökabel.

Åtgärder för förebyggande av olyckor

Verksamheten bör utföras med för ändamålet avsedda redskap, maskiner och fartyg för utläggande av sjökabel så att minsta möjliga intrång och olägenhet för andra allmänna eller privata intressen åstadkoms.

Miljöberättelse

Miljökonsekvensbedömning behöver inte uppgöras i detta ärende. Den information och utredning som enligt 5 §, landskapsförordningen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar, (10/2000), skall ingå i miljöberättelsen till detta beslut, finns i beslutstexten.

BEHANDLING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN

Kungörelse

Ansökan kungjordes under tiden 11.06 – 02.07.2002 på Föglö, Lemland och Lumparlands kommuners och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor. Kungörelsen fanns införd i Tidningen Åland och Nya Åland. Alla kända sakägare delgavs kännedom om ansökan per brev. I kungörelsen och delgivningen framgick att envar hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Det har inte kommit in något yttrande i ärendet.

Utlåtande

Miljöprövningsnämnden har begärt utlåtande från Föglö, Lemland och Lumparlands kommuner, från sjöfartsverket och från Ålands landskapsstyrelse.

Föglö kommun, inkom 08.08.2002

Föglö kommun ger ett utlåtande om att kommunen inte har några invändningar angående utläggningen av sjökabeln.

Lumparlands kommun, inkom 25.06.2002

Lumparlands kommun ger ett utlåtande om att kommunen inte har några invändningar

angående utläggningen av sjökabeln.

Lemlands kommun, inkom 23.08.2002

Lemlands kommun ger ett utlåtande om att kommunen inte har några invändningar angående utläggningen av sjökabeln.

Ålands landskapsstyrelse, inkom 01.07.2002

Ålands landskapsstyrelse har begärt utlåtanden från fiskeribyrån, museibyrån och byggnadsbyrån. Fiskeribyrån har inkommit med ett utlåtande i ärendet. Fiskeribyrån konstaterar att det i dagens läge inte bedrivs något trålfiske i området som omfattas av den planerade kabeldragningen. Det småskaliga kustfiskets omfattning är mycket varierande från år till år. Fiskrätten inom byarågång tillfaller vattenägarna som bör höras i ärendet. Området vid Lumparsund är enligt fiskeribyråns bedömning ett viktigt lek- och uppväxtområde. Arbetet med kabelläggningen bör inte utföras under fisklekperioden mellan 15 april och 15 juni. Landskapsstyrelsen förutsätter att verksamheten sker med minsta möjliga påverkan på vattenmiljön.

Sjöfartsverket, inkom 30.08.2002

Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt motsätter sig inte anläggandet av kabeln. Kabeln får dock inte påverka djupgåendet i korsande farleder. Officiella farleder har ett specificerat djup i sjökorten till vilken bör läggas det officiella trallningsdjupet för ifrågavarande farled. I öppna vatten är detta 20 % av farledsdjupgåendet och inom skärgården 15 % samt i hamnar normalt 10 %. Minimi reservdjupgående är dock alltid minst 60 cm. Om utläggandet av sjökabeln avsevärt påverkar sjötrafiken inom området, bör det meddelas allmänheten genom meddelande i lokaltidningarna samt genom ett meddelande till sjöfartsdistriktet, vilket utfärdar en sjövarning gällande saken.

Kabelsträckningen går i omedelbar närhet av farleden in till Mariehamn. På grund av kabelns sträckning kan den inte utmärkas ordentligt med enslinjer på land. Därför är det av vikt, att kabeln inte kommer närmare farleden (de flytande sjömärkena) än ca 150 m. Detta för att undvika att de fartyg och båtar, vilka underhåller farledens sjömärken, inte skadar kabeln vid eventuell ankring. Farledshållaren är inte ansvarig för skador vilka åstadkommit på kabeln, ifall ifrågavarande kabel utsättes i närheten av flytande sjömärken. Sjöfartsdistriktet bör i god tid på förhand erhålla uppgifter om den exakta planerade rutten samt tidpunkten för arbetets påbörjande. Sjöfartsdistriktet bör ha en rimlig tidsperiod till sitt förfogande för att kunna organisera övervakningen av utläggandet av kablar inom farledsområden. Omedelbart efter utläggandet bör en koordinatförteckning samt en översiktskarta över kabelns position sändas till sjöfartsdistriktet och kabeln bör utmärkas enligt sjöfartsverkets direktiv.

Förklaring

Mariehamns Telefon Ab har uppgivit att de inte har något att tillägga gällande de utlåtanden som kommit in till miljöprövningsnämnden, annat än att Skärgårdshavets sjöfartsdistrikts allmänna principer självklart skall följas vid utläggandet av sjökabeln.

ÅLANDS MILJÖPRÖVNINGSNÄMND'S AVGÖRANDE

Miljöprövningsnämnden beviljar Mariehamns Telefon Ab, enligt 2, 11 och 24 § landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001) samt 6 kap. 16 § 2 mom. vattenlagen för landskapet Åland (61/1996) och bilaga 1 punkt a landskapsförordningen om

miljöskydd och miljötillstånd (35/2001), miljötillstånd att utlägga fiberoptisk sjökabel mellan fastigheten RNr 6:3 i Granboda by i Lemland och fastigheten RNr 3:3 på Storklobben, Bråttö, Föglö enligt bilaga 2 och nedanstående villkor samt nyttjanderätt till det för sjökabeln erforderliga vattenområdet.

Villkor

Tillståndsinnehavaren skall följa bestämmelserna i miljöskydds- och miljötillståndslagen och annan berörd lagstiftning samt följande tillståndsvillkor för verksamheten med fiberoptisk sjökabel.

Åtgärdsförpliktelser

1. Sjökabel får inte utläggas under fiskleksperioden mellan 1 april och 30 september.
2. Utläggning av sjökabel, anläggande av kabeldiken och landfästen får utföras helgfria vardagar mellan klockan 07.00-22.00 samt helgfria lördagar mellan 07.00-20.00. Arbetet får dock pågå endast till 20.00 vardag före helg.
3. Utläggningen av kabeln får inte ske närmare än 2 m från yttersta gränsen av fornminnen, såsom fredade vrak. Försiktighet i närområden kring vrak ska iakttas. Vid osäkerhet om var gränserna går skall museibyrån vid Ålands landskapsstyrelse kontaktas.
4. Tillståndsinnehavaren skall följa Skärgårdshavets sjöfartsdistrikts allmänna principer om utläggande av sjökabel. Sjökabeln får inte begränsa djupgåendet vid farleds-områden och inte heller utläggas närmare de flytande sjömärkena än ca 150 m, i enlighet med utlåtandet från Sjöfartsverket.
5. Ifall utläggandet av kabeln avsevärt påverkar sjötrafiken inom området skall det meddelas i lokaltidningarna samt till Sjöfartsverket, vilka utfärdar en sjövarning gällande saken.

Kontroll- och rapporteringsbestämmelser

6. Tillståndsinnehavaren skall meddela tillsynsmyndigheten, miljöbyrån vid Ålands landskapsstyrelse samt Sjöfartsverket, skärgårdshavets sjöfartsdistrikt på förhand om den exakt planerade rutten samt tidpunkten för arbetets påbörjande. Dessa bör få en rimlig tidsperiod till sitt förfogande för att kunna organisera övervakningen av utläggandet av sjökablar. Dessutom skall tillsynsmyndigheten och Sjöfartsverket skriftligt meddelas om när och hur utläggandet av sjökabel utförts. Detta skall ske inom 30 dagar efter det att arbetet är slutfört. Till meddelandena skall fogas en koordinatförteckning samt ett sjökort eller översiktskarta där kabelns slutliga position utmärkts.

Ansvar för verksamheten

7. Sökanden skall ansvara för kontinuerligt underhåll av sjökabeln och att korrekt märkning upprätthålls.
8. Arbetena skall utföras med minsta möjliga påverkan på miljön och andra allmänna och enskilda intressen. Alla områden som berörs skall efter bästa möjliga förmåga återställas i ursprungligt skick.

9. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för skada, men och annan förlust av förmån som möjligen förorsakas av företaget.

Nedläggning av verksamheten

10. Tillståndsinnehavaren skall söka tillstånd för avlägsnande av kablarna då verksamheten avvecklas eller väsentligt förändras i enlighet med gällande lagstiftning.

Tillståndets giltighet, verkställande och säkerhet

11. Detta tillstånd är i kraft tills vidare. Nedläggningen av den fiberoptiska sjökabeln skall, vid äventyr att tillståndet förfaller, utföras inom tre år från detta beslut vunnit laga kraft, med beaktande av villkoren i punkt 1 gällande tidpunkten för fisklek då utläggning av sjökabeln i vattenområde inte får ske.

Beslutsmotivering

Allmänna motiveringar

Ålands miljöprövningsnämnd har granskat miljötillståndsansökan och utlåtanden som anförts i ärendet samt förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I avgörandet har miljöprövningsnämnden även i övrigt beaktat vad som bestämts om skydd av allmänna och enskilda intressen. Utlåtanden har beaktats vid tillståndets avgörande och nedan i motiveringen.

Miljöprövningsnämnden finner att syftet i 1 kap. 1 § samt förutsättningarna i 24 § miljöskydds- och miljötillståndslagen och 4 kap. 1 och 4 § vattenlagen, uppfylls för beviljande av miljötillstånd till Mariehamns Telefon Ab för utläggning av sjökabel på vattenområdet enligt karta i bilaga 2. Nämnden beviljar därmed sökanden rätt till de erforderliga områdena för att genomföra vattenföretaget enligt 3 kap. 4 § 1 mom. punkt c i vattenlagen.

Nämnden finner vidare att sökanden är tillräckligt organiserad för en trovärdig skötsel samt innehar tillräcklig sakkunskap för verksamheten enligt 23 § miljöskydds- och miljötillståndslagen. Sökanden uppfyller därmed lagens bestämmelser för tillstånd. Övriga tillämpade lagrum ses under skild rubrik.

Preciserade motiveringar till tillståndsbestämmelserna

Miljöprövningsnämnden gör bedömningen att arbetet kan utföras i den omfattning som specificerats genom de villkor som givits med stöd av 25 och 26 § i miljöskydds- och miljötillståndslagen, eftersom företaget inte motverkar en uthållig utveckling i de vattenområden som miljötillståndet omfattar. Utläggningen av kabeln bedöms inte heller förorsaka någon olägenhet för människors hälsa eller förorening för miljön om verksamheten utförs med minsta möjliga intrång för andra allmänna och enskilda intressen.

Utförandet av vattenföretaget orsakar visserligen en kortvarig grumling vid landfästena och i botten sedimenten, men sjökabeln kommer troligtvis inte att ge någon långvarig miljöpåverkan av större omfattning. Tillstånd enligt vattenlagen kan beviljas för utläggning av sjökabeln, då nyttan av vattenföretaget överstiger skadan.

Tillämpade lagrum

Landskapslagen om miljöskydd och miljötillstånd (30/2001), 1, 2, 8, 11, 22-26 §§.

Landskapsförordningen om miljöskydd och miljötillstånd (35/2001), bilaga 1.

Vattenlagen för landskapet Åland (61/1996), 1 kap. 1, 3 kap 4 §, 4 kap. 1, 4 och 6 §, samt 6 kap. 4-5 §§, 16 § 2 mom., 23 §.

Landskapslagen om miljöberättelser och miljökonsekvensbedömningar (10/2000) 5 §.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs en avgift på 420 euro samt ytterligare 536,68 euro för annonskostnader i samband med kungörelseförfarandet.

Kungörelse av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet kungörs på Föglö, Lemland och Lumparlands kommuners och Ålands landskapsstyrelses anslagstavlor och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på respektive kommunkansli och på landskapsstyrelsens registratorskontor. Beslutet finns även tillgängligt på Ålands miljöprövningsnämnds hemsida www.mpn.aland.fi. Alla kända sakägare delges kännedom om beslutet per brev. I kungörelsen och delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över lagligheten av beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.

Bilagor

1. Allmänna principer vid utläggandet av sjökabel, farledsnätet och anläggning av undervattenskablar.
2. Karta över sjökabelns sträckning.
3. Besvärсанvisning

Sigurd Lindvall
Ordförande

Maria Carlsson-Lönngrén
Miljöhandläggare